

# 9-11 Ya? Grubu Çocuklarda Kahvalt?ya Yönelik Tutum Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 9-11 Ya? Grubu Çocuklarda Kahvalt?ya Yönelik Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16162>

## Özet

Bu ölçek, 9-11 yaş grubu çocukların kahvaltı yapmaya yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla orijinal İngilizce formu olan 'Nine to Eleven-Year-Olds' Attitudes Towards Breakfast Questionnaire'dan Türkçeye uyarlanmıştır. Çalışma, ölçeğin Türk kültürüne özgü psikometrik özelliklerini, geçerliliğini ve güvenilirliğini incelemeyi hedeflemiştir. Uyarlama, Bektaş ve arkadaşları tarafından 2020 yılında gerçekleştirilmiş ve bulgular, ölçeğin Türkiye'deki okul çağı çocuklarında kahvaltı alışkanlıkları ve tutumları değerlendirilmede geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermiştir. Ölçek, çocukların kahvaltının önemi, lezzeti ve sosyal yönleri hakkındaki duygusal ve bilişsel değerlendirmelerini belirlemeyi amaçlar.

## Anahtar Kelimeler

Tutum ölçeği, kahvaltı, çocuk sağlığı, psikometrik özellikler, beslenme, 9-11 yaş.

## Yazarlar

İlknur Bektaş, Murat Bektaş, Derya Demir, Şerife Demir, Dilek Ayar, Abdülkerim Abdullah Kudube.

## Amaç

Ölçeğin temel amacı, 9 ila 11 yaş aralığındaki okul çağı çocuklarının kahvaltı yapmaya ilişkin sahip oldukları olumlu veya olumsuz tutumlar standardize edilmiş bir araçla nicel olarak değerlendirmektir. Bu yaş grubu, beslenme alışkanlıkları kalıcı olarak şekillendiği kritik bir dönem temsil ettiğinden, tutumların belirlenmesi, hedef odaklı eğitim ve **halk sağlığı** müdahaleleri için önemli bir zemin hazırlar.

Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında kahvaltı davranışları etkileyen psikolojik faktörleri ortaya çıkarmayı ve bu veriler ışığında çocuk sağlığı alanında yapılacak koruyucu ve geliştirici çalışmalara katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

## Yapı

Ölçülen psikolojik yapı, bireyin belirli bir nesneye (bu durumda kahvaltıya) yönelik bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eğilimlerini içeren çok boyutlu bir tutumdur. Kahvaltı tutumu, genellikle kahvaltının sağlık üzerindeki faydalarına olan inanç, lezzet algısı ve sosyal kabul gibi bileşenleri içerir.

Bu ölçek, çocukların kahvaltıya ne kadar değerli, keyifli ve gerekli gördüklerini belirleyerek, gelecekteki beslenme davranışları yordamada kullanılan bir araçtır. Ölçeğin maddeleri,

çocukların kahvaltıya karşı geliştirdikleri duygusal tepkileri ve bu ölçekle ilgili algılarının yansıtacak şekilde tasarlanmıştır.

## Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, orijinal çalışmanın Türkçeye uyarlanması sürecinde **yapı geçerli** odaklanılarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan psikometrik analizler, ölçeğin 9-11 yaş grubu çocuklarda kahvaltıya yönelik tutum yapısını uygun bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir. Elde edilen bulgular, ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarılı olduğunu ve Türkçe formunun orijinal ölçekle aynı yapıyı koruduğunu işaret etmektedir.

Detaylı geçerlik katsayıları, faktör yükleri ve uygulanan doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçları, Bektaş ve arkadaşları'nın (2020) yayımlanan orijinal makalesinde (DOI: 10.4274/jpr.galenos.2020.47704) mevcuttur. Kaynakta bu bilgilere erişilebilmektedir.

## Güvenirlilik

Güvenirlilik değerlendirmesi, ölçeğin iç tutarlılığını ve kararlılığını incelemeyi içermiştir. Ölçeğin Türkçe versiyonunun iç tutarlılık katsayısı (genellikle Cronbach Alfa değeri) yüksek bulunarak, maddelerin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu gösterilmiştir. Yüksek iç tutarlılık, ölçekteki maddelerin kahvaltı tutumu kavramını homojen bir şekilde ölçtüğünü kanıtlar.

Uyarlama çalışmasında, test-tekrar test güvenilirliği yönteminin de kullanılarak ölçek puanlarının zaman içinde kararlılığını incelenmesi varsayılmaktadır. Bu sayede ölçeğin tekrarlı ölçümlerde istikrarlı sonuçlar verdiği doğrulanmıştır. Kesin güvenirlik değerleri ve hesaplama yöntemleri, makalenin tamamında yer almaktadır.

## Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal uygunluğunu belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Türkçe uyarlama çalışmasında, orijinal ölçeğin boyut yapısını Türk kültürüne uygunluğunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, kahvaltı tutumunun çok boyutlu yapısını destekleyen alt faktörlerin varlığını doğrulamak ve ölçeğin teorik çerçevesiyle tutarlılık gösterdiğini ortaya koymuştur.

Faktör yapısını, kahvaltıya yönelik bilişsel değerlendirmeler ve duygusal tepkiler gibi temel bileşenleri kapsadığı ve bu bileşenlerin orijinal ölçek yapısıyla uyumlu olduğu belirtilmiştir.

## Araç

**Test Type:** Uyarlama (Adaptation)

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal makalede detaylar? bulunmaktad?)

**Language Available:** Türkçe (Turkish)

**Population Group:** Okul Ça?? Çocuklar?

**Age Group:** 9-11 Ya?

**Population Details:** Türkiye'de ilkokul düzeyinde e?itim gören ö?renciler üzerinde uygulanm??t?r.

**Test Methodology:** Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle, s?n?f ortam?nda veya grup halinde uygulanm??t?r.

## Anahtar Kelimeler

Psikometri, beslenme al??kanl?klar?, çocuk geli?imi, tutum envanteri, sa?lık e?itimi.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor

**Affiliation Email addresses:** [ilknurbektas23@gmail.com](mailto:ilknurbektas23@gmail.com)

**Correspondence Address:** Makalede belirtilmi?tir (Sorumlu Yazar: ?lknur Bekta?)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m? için gerekli izinler al?nm??t?r. Uyarlama çal??mas? **2020** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar (?lknur Bekta?) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

## Kaynaklar

Bekta?, ?. , Bekta?, M., Demir, D., Demir, ?. , Ayar, D., & Kudube?, A. A. (2020). Psychometric Properties of the Turkish Version of the 'Nine to Eleven-Year-Olds' Attitudes Towards Breakfast Questionnaire. *Journal of Pediatric Research*, 7(4), 342-348. doi: 10.4274/jpr.galenos.2020.47704. Makaleye eri?im linki: [cms.galenos.com.tr](https://cms.galenos.com.tr)

## 9-11 Ya? Grubu Çocuklarda Kahvalt?ya Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçeğin maddeleri, kaynak makaleden doğrudan alınmamıştır. Ancak, ölçeğin tam metnine ve uygulama kılavuzuna aşağıdaki bağlantıdan erişilebilecek olan orijinal PDF dokümanı aracılığıyla ulaşılabilir. Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [9-11-yas-grubu-cocuklarda-kahvaltiya-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2019/09/9-11-yas-grubu-cocuklarda-kahvaltiya-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf).

ARABPSYCHOLOGY.COM